

EN ÖVERSÄTTARES VARDAG

med exempel från Bibeln på mordvinerzjänska s. 2

FÖRSTA BIBELN PÅ BASJKIRISKA s. 4

Översättningsgranskare Mirjam Makkonen och
översättare Tamara Bargova Bild: B. Kalcevic

Översättningskonsult Robert Bugenhagen med sin fru Salme i Papua

"HURRA FÖR LAGARBETE!"

TEXT: TAMARA BARGOVA, FOTON: SVK MISSIO, M. MAKKONEN

För en tid sedan genomgick arbetsgruppen för den mordvinerzjanska Bibeln en viktig arbetsfas; konsultation av fjärde Mosebok. Via Skype träffades översättaren Tamara Bargova, översättningsgranskare Mirjam Makkonen, konsult Robert Bugenhagen och vid bearbetningen av kapitel 4–8 även Bronwen Cleaver som förbereder sig till konsult.

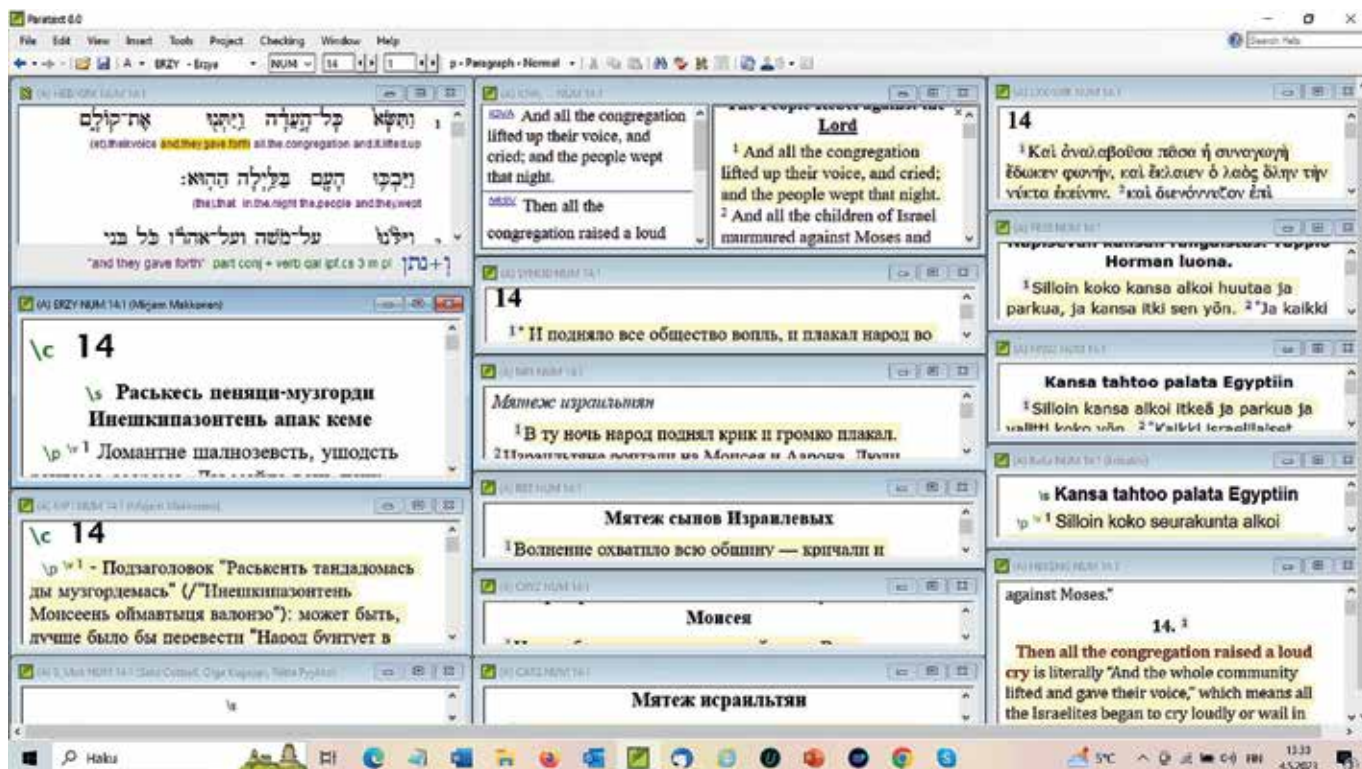
”Att gå igenom konsultation är alltid som ett slutprov eller en fest”,

berättade Tamara Bargova efter att arbetet var klart. ”Det är en glädjefyll process där vi ser hur texten blir smidig, koncis, precis och förståelig. Och faktiskt, steg för steg känner vi Herrens närvaro under arbetet.

Bibelöversättning är grunden för allt. Känslan av att vara helt ensam med texten är oroande. Under många år tänkte jag hela tiden: Förstår jag texten rätt? Översätter jag rätt? Men sen kom jag ihåg att efter mig arbetar med översättningen även översätt-

ningsgranskare och konsult. Om jag gör fel så hjälper de till och korrigerar.

Samarbetet med en översättningsgranskare innebär en speciell arbetsfas. Mirjam granskar först den grovöversättning jag gjort. Hon kan erzjanska mycket väl. Vid kontroll skriver hon ner sina iakttagelser, förklaringar och exempel och skickar mig sina förslag till rättelser. Efter det rättar jag texten efter hennes kommentarer, varefter vi träffas på Skype och jobbar tillsammans. Resultatet

Skärmdump från översättningsgranskarens datorskärm. Texten kontrolleras genom att jämföra den med de hebreiska och grekiska texterna.

är en text som ser annorlunda ut än den råa översättningen, men som ligger närmare innebörden av den ursprungliga hebreiska texten. Ändå, även efter vårt gemensamma arbete, finns det fortfarande öppna frågor. Vi hoppas vi kan lösa dem med hjälp av konsulten.

Jag måste säga några ord om vår konsult. Robert Bugenhagen har ägnat hela sitt liv åt att studera Bibeln och har hjälpt till att översätta den till många språk i världen. Han är en mycket ödmjuk och behaglig person. Först när han ger oss några instruktioner och ett översättningstips och säger: 'Kanske det hjälper er om jag berättar hur vi översatte det här på Papua...', kan vi få en liten uppfattning om hur mycket arbete han har gjort och fortfarande gör.

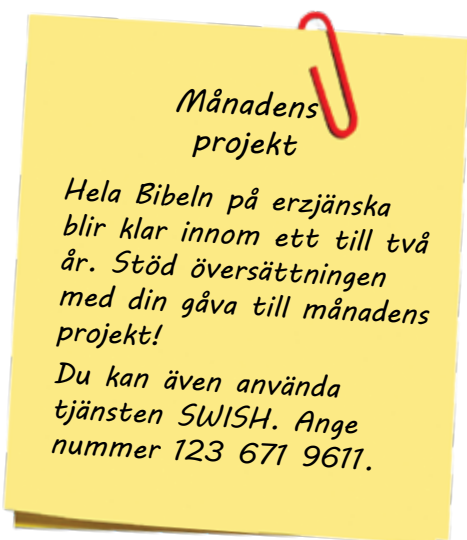
Fjärde Mosebok är en svår bok som innehåller många regler och föreskrifter som Gud gav till det judiska folket när han slöt sitt förbund med dem. När ett ord saknas på erzjanska måste vi leta efter liknande begrepp. Det är bra om det finns ett talesätt på vårt språk som motsvarar uttrycket i

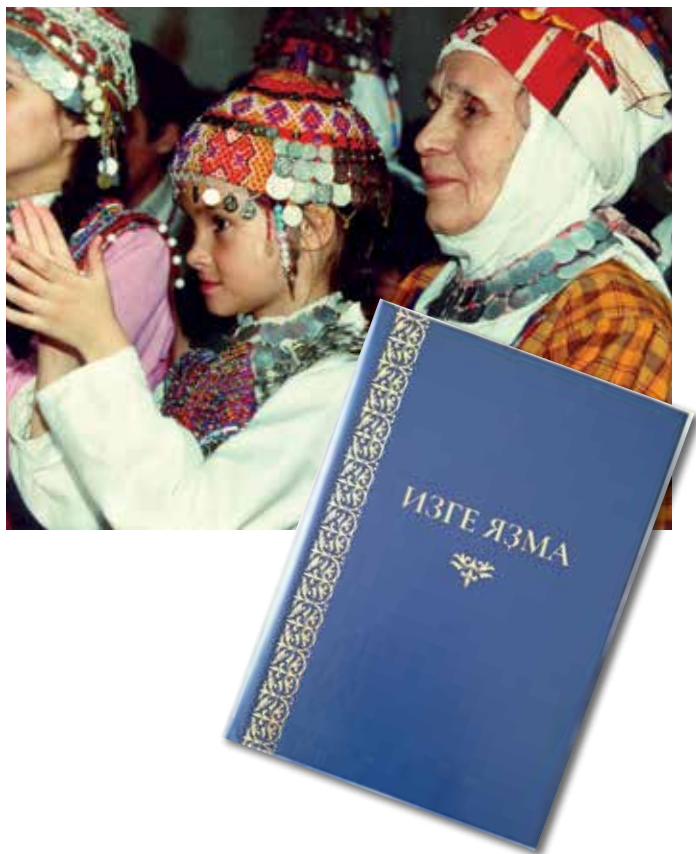
Bibeln. Men när du inte hittar något måste du leta efter något liknande som en översättningslösning. Till exempel finns det inget ord på erzjanska som skulle kunna syfta på förstfödda av både människor och djur. Tillsammans löste vi saken genom att översätta det så här: 'Alla förstfödda i Israel, både människor och djur, tillhör mig, Herren' (4 Mosebok 8:17). När vi pratar om människors manliga förstfödda använder vi uttrycket 'de förstfödda pojkar'.

När vi arbetar med Gamla Testamentets texter hänvisar vår konsult ofta till Nya Testamentet. Till exempel, 4 Mosebok 14:2 som talar om israeliternas knorrande. Vi brukade formulera det stället så här: 'Alla Israels män knorrade-gnällde...' Nu uppmärksammade han oss på 1 Kor. vers 10:10. Där hittade vi ett nästan liknande dubbelverb 'klaga-kvida' och bestämde oss för att göra en sammansättning av dessa 'knorra-kvida' på samma sätt i både Moseboken och Korintierbrevet.

Vi arbetade alla noggrant, med samförstånd och förståelse, för att göra

översättningen tydligare och mer exakt, så att den bättre överensstämmer med den hebreiska originaltexten. Konsultationen avslutades på tre veckor. Det viktigaste är resultatet av vårt arbete: ännu en ny översättning av en bibelbok till erzjanska – tack Herre för det!"

FÖRSTA BIBELN PÅ BASJKIRISKA

Efter många års arbete kunde hela Bibeln på basjkiriska invigas. Det skedde i mitten av juni i staden Ufa, 140 mil öster om Moskva. Basjkirerna är ett turkfolk som uppgår till 1,8 miljoner. IFB satte i gång översättningsprojektet i början av 1990-talet, Nya Testamentet kom ut 2015. Förutom religiösa samfund var även representanter för det kulturella och vetenskapliga samfundet i Basjkortistan närvarande och media uppmärksammade händelsen.

Hela Bibeln är nu översatt till 728 av världens mer än 7000 språk.

Swish. Betala enklare.

 Följ oss på Facebook

Institutet för Bibelöversättning
Box 20100, 104 60 Stockholm
Tel. 08-722 23 40, Fax 08-722 23 45
e-post info@IBTnet.org
Bg 148-3189, SWISH 123 671 9611

Raamatunkäännösintituutti
Pl. 272, FI-00531 Helsinki, Finland
Tel. +358-9-774 43 50, e-post info.fin@IBTnet.org
Betaling i EUR: IBAN FI77 2065 1800 0179 11
SWIFT: NDEAFIHH

IFB Nyheter
är gratis
och utkommer 11 gånger per år
Ansvarig utgivare: Branislav Kalcevic
Tryck: Skilltryck AB, Skillingaryd

Ordföranden har ordet

I detta nyhetsbrev får vi besked om ännu en fullbordad bibel – på Basjkiriska – och i vederbörlig ordning invigd med pompa och ståt. Och det med all rätt. För någon större skatt än Bibeln – Sanningens Bok – kan knappast undfägnas ett folk. Sedan 2015 har basjkirerna haft tillgång till Nya Testamentet – och det är väl så. Här finns allt vi behöver veta för att komma till insikt om frälsningens väg och finna det nya livet i Jesus Kristus. Och få stöd och uppmuntran under vår jordevandring. Men Gud har uppenbarat mer än så och den fulla uppenbarelsen har nu kommit också basjkirerna till del.

Faktum är att bibeln är EN uppenbarelse – från pärm till pärm, med ETT ledmotiv; Gud Sonen Jesus Kristus. Den är en komplett kosmologi som leder oss från alltings början till alltings fullbordan. Alla de frön som sås i 1 Mosebok slår ut i full blom i Uppenbarelsesboken och därför har någon liknat dessa båda böcker vid spännena i ett bälte – Sanningens bälte (Ef 6:14) – som håller samman hela uppenbarelsen i Sanningens Bok. Basjkirerna får nu ta del av denna ovärderliga skatt och de är bara att gratulera.

För oss som haft tillgång till Bibeln hundratals år och många gånger blivit dästa och likgiltiga och hemmablinda vill jag påminna om gamle Spurgeons ord: ”Damm på din bibel – rost i din själ!”

Tomas Bergius